verū athletaꝫ xp̄i doctū ab illo vn
ctum de illo crucifixū qꝫ cū illo. glo
rioſū in illo Eſt in carne maceratꝰ
vt ip̄a caro diſponatur ad bone o
perationis effectū Optime eni dein
ceps corpus eiꝰ ad oē opus bonū
diſpoſitū eſt Nam eſurire ⁊ abun/
dare ſciebat. Et vbiqꝫ et in oībus
inſtitutus erat. et oīa aduerſa libē
ter ſufferebat Criſoſtomꝰ ſeculi ti/
rānos ⁊ populos ſpirātes furorē
velut q̄ſdam eſſe culices exiſtima/
bat Mortē vero atqꝫ cruciatꝰ ⁊ mil
le ſupplicia q̄i ludum putabat eſſe
puerorꝝ. Hec amplectebaẗ libēter
⁊ magis decorabaẗ cathena vin/
ctus q̄ꝫ dyademate coronatꝰ. ac li
bētiꝰ recipiebat vulnera q̄ꝫ alij mu
nera Meliſta tria dicunẗ fuiſſe i eo
ↄtra tria q̄ fuerūt in ꝑmo parente
In ip̄o eni fuit ↄtra deū erectio ⁊
econtra in paulo ad terrā ꝓſtratō
In ip̄o oculorū apercio ⁊ econtra
in paulo oculorꝝ obcecatio. In ip
ſo fuit mādūcatio cibi vetiti. ⁊ ecō
tra in paulo abſtinentia cibi liciti.

De ſancta paula vidua

Paula fuit nobiliſſima ma/
trona romanorū cuiꝰ vitā
beatꝰ ihero. ↄpoſuit in hec
verba Si cūcta corpis mei mēbra
verterentur i linguas ⁊ omnes ar
tus humana voce r̄ſonarent nihil
dignum ſancte ac venerabilis pau
le virtutibꝰ dicerem Nobilis gene
re. ſed mł̄to nobilior ſanctitate ꝑpo
tens quondam diuicijs. ſed nunc
chriſti paupertate īſignior. Teſtor
et ieſum ⁊ ſanctos angelos eius.
ipſum qꝫ proprium angelū qui cu/
ſtos fuit ⁊ comes admirabilis fe/
mine me nihil i gratia nil dicē mo/
re laudantium Sed quod dicturꝰ
ſum pro teſtimonio. minus eſſe eiꝰ
meritis Vult lector breuiter eius
ſcire virtutes Omnes ſuos paupe
res pauperior ip̄a dimiſit Et ſicut
inter multas gemmas. precioſa gē
ma micat ⁊ iubar ſolis paruos ig
niculos ſtellarum obruit ⁊ obſcu/
rat ita cunctorum virtutes ſua hu
militate ſuperauit. Minima qꝫ fuit
inter omnes vt omnium maior eēt
⁊ quanto plus ſe deiciebat tanto
magis a chriſto ſublimabaẗ latebat
et non latebat fugiendo gloriam.
gloriam merebatur. que virtutem
quaſi vmbra ſequitur et appetito/
res ſuos deſerens appetit contem
ptores Hec cū quinqꝫ liberos edi
diſſet baſillam ſuper cuius morteꝫ
eam rome conſolatus ſuꝫ paulinā
qꝫ ſanctam et admirabilem virum
et prepoſitus rerum ſuarum. Pa
machium reliquit heredeꝫ ad quē
ſuper eius obitu paruum libellum
edidimus Euſtochium que nunc
in ſanctis locis ⁊ virginitatis ⁊ ec
cleſie monile precioſiſſimum eſt. ru
finam que immaturo funere pium
matris animum conſternauit. Et
thorocium poſtq̄ꝫ parere deſijt vt
intelligeres eam non ſeruire volu/
iſſe officio coniugali ſed mariti de
ſiderio qui mares optabat

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

libẽos obediſſe. poſtq̃ȝ vir mortu⁹
eſt ita cũ planxit vt prope ipa mo
reretur Ita ſe conuertit ad dei ſer
uitutem vt morteȝ eius videretur
optaſſe Quid ergo referaȝ ample
et nobilis domus et quandã opu
lentiſſime omnes pene diuicias in
pauperes erogatas? Hec paulini
epiſcopi anthioceni et epyphanij
qui romam venerant accenſa ꝟtu
tibus per momenta patriam deſe
rere cogitabat Quid vltra differo
Deſcendit ad portũ frẽ. cognatis
affinibus ⁊ quod his maius eſt li
beris proſequẽtib⁹ Jam carbaſa
tendebantur ⁊ remorum ductu na
uis in altum ꝓtrahebatur. paru⁹
tharocius ſupplices manus tende
bat in litore Rufina iã nubilis vt
ſuas expectaret nuptias tacẽs fle
tib⁹ obſecrabat Et tamen ſiccos
oculos tendebat ad celum. impie
tatẽ in filios pietatẽ i dño ſperãs
Neſciebat ſe matrem. vt chriſti ſe
probaret ancillam. Torquebant̃
viſcera ⁊ quaſi a ſuis membris di
ſtrahẽntur cum dolore pugnabat
Hic contrariũ nature plena fides
patiebatur imo gaudens animus
appetebat ⁊ amorem filiorum ma
iore in deum amore ꝯtemnẽs In
ſola euſtochio que ⁊ propoſiti et
nauigatõnis eius comes erat ad-
quieſcebat Sulcabat interim na-
uis mare Et cũctis qui cum ea ve
hebantur litora r̃ſpicientibus illa
verſos tenebat oculos ne videret
quod ſine tormento videre nõ po
tẽat Cũq̃ȝ ad loca terre ſancte ve
niſſet ⁊ proconſul paleſtine qui fa

miliam eius optime nouerat pre-
miſſis apparitorib⁹ iuſſiſſet para
ri pretorium. elegit humilem cellu
laȝ que cuncta loca tanto ardore
ac ſtudio circuibat et niſi ad reliq̃
feſtinaret. a primis non poſſet ab-
duci Proſtrata q̃ȝ ante crucem q̃i
pendentem dominum cerneret a-
dorabat Ingreſſa q̃ȝ ſepulcruȝ re
ſurrectionis oſculabatur lapidem
queȝ ab hoſtio monumẽti amoue
rat angelus Et ipſum corporis lo
cum in quo dominus iacuerat q̃ſi
ſitiens deſideratas aquas fidei o
re lambebat Quid ibi lacrimaruȝ
quantum gemitum quid doloris
effuderit teſtis eſt cuncta iheroſoli
ma. teſtis eſt ipe dominus quẽ ro
gabat. Deinde perrexit bethleem
atq̃ȝ in ſpecuȝ ſaluatoris ingredi
ens vidit ſacrum virginis diuerſo
rium Et me audiẽte iurabat cerne
re ſe fidei oculis infantem pannis
inuolutum vagientem in preſepio
dominũ magos adorantes. ſtellã
fulgentem deſuper. matrem virgi
nem nutricium ſedulum. paſtores
nocte venientes. vt viderent ꝟbuȝ
quod factum erat quaſi etiam tũc
iohãnis euãgeliſte ꝓncipium dedi
carent In ꝓncipio erat verbũ. Et
verbum caro factũ eſt Paruulos
interfectos herodem ſeuientẽ. io-
ſeph ⁊ beatam virginem fugiẽtes
in egiptuȝ. mixtis q̃ȝ gaudio lacri
mis loquebatur Salue bethleem
domus panis in qua natus eſt pa
nis qui de celo deſcendit. Salue
ephrata regio vberrima. cui⁹ fer
tilitas deus eſt. Dauid quoq̃ȝ lo-

quitur confidenter Introibimꝰ in
tabernaculum eius. adorabimus
in loco vbi ſteterunt pedes eius.
Et ego miſera atqꝫ peccatrix di
gna ſum iudicata deoſculari preſe
pe in quo dominus paruulus va-
giit Orare in ſpelunca.i qua virgo
puerpera deum fudit infantē Hec
requies mea.quia domini mei pa
tria eſt Hic habitabo. quoniā ſal
uator elegit eam Tanta ſe humili
tate deiecit vt qui eam vidiſſet ⁊ p
celebritate nominiſ videre geſtiſſꝫ
ipāꝫ eſſe nō crederet .ſed ancillaꝝ
vltimam Et cum frequentibꝰ cho
ris virginuꝫ cingeretur. veſte ⁊ vo
ce ac habitu et inceſſu minima om
nium erat Nunqꝫ poſt viri morteꝫ
vſqꝫ ad diem dormitionis ſue cuꝫ
vllo comedit viro. quantūcūqꝫ eū
ſanctum et in pōtificali culmine po
ſituꝫ ſciret. balnea niſi periclitās ſi
adiit Mollia eſſe in grauiſſima fe-
bre lectuli ſtratu non habuit. ſuper
duriſſimam humuꝫ ſtratis cilicioſ
quieſcebat Si tamen illa quies di
cenda eſt. que iugibus pene oratō
nibꝰ dies noctes qꝫ iungebat Ita
leuia peccata plāgebat vt illā gra
uiſſimorum criminum crederes eē
ream. Cunqꝫ a nobis crebrius
moueret̄ vt perceret oculis ⁊ eos
ſeruaret euangelice lectiōi aiebat
Turpanda eſt facies quam cōtra
dei preceptum purpuriſſo ⁊ cerv-
ſa ⁊ ſtibio ſepe depinxi Affligendū
corpus quod multis vacauit deli
ciis .Longus riſus perpetuo con
penſandꝰ eſt fletu mollia linteami-

na ⁊ ſerica precioſiſſima aſperitatē
cilicii cōmutanda Que viro ⁊ ſecu
lo placui. nūc xp̄o placere deſide-
ro Si inter tales tantas qꝫ virtu-
tes caſtitatem in illa voluero p̄di-
care ſuperfluus videbor In qua eti
am cum ſecularis eſſet omnium ro
me matronarum exemplum et ſpe
culū fuit Que ſe ita geſſit vt nunqꝫ
de illa etiam maledicorum quicqꝫ
auderet fama confringere fateor
errorem meum cum in dando eſſet
profuſior arguebam. illud profe-
rens de apoſtolo. Non vt aliis
refrigerium vobis autem tribula
tio ſed ex equalitate in hoc tempo
re vt veſtra abundantia ſit noſtrā
inopiam ⁊ prouidendū eſſe ne qđ
libenter faceret ſemper facere non
poſſet Multa qꝫ huiuſmodi que il
la mira verecundia ⁊ ſermone par
ciſſimo diſſoluebat teſteꝫ inuocās
dominum ſe illius nomine cuncta
facere Et hoc habere voti . vt mē
dicans ipa moreretur vt vnuꝫ nū
mum filie non dimitteret . et in fu-
nere ſuo aliena ſindone inuolueret
tur Ad extremum inferebat .Ego
ſi petiero multos inueniam qui tri
buant mihi Iſte mendicās ſi a me
non acceperit que ei poſſum etiaꝫ
de alieno tribuē ſi mortuus fuerit
a quo eius anima requiretur No
lebat in his lapidibꝰ pecuniam ef
fundere qui cum terra ⁊ ſeculo trā
ſituri ſunt Sed in viuis lapidi-
bus qui voluuntur ſuper terram
De quibus in apocalipſi. Iohan-
nis. Ciuitas regis magni extrui-

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

tur Exceptis feſtis diebus vix ole
um in cibo accipiebat vt ex h vno
eſtimaret quid de vino ⁊ de liq̄mi
ne ⁊ piſcibus ⁊ lacte ac melle ⁊ o/
uis ⁊ reliquis. que guſtu ſuauiſſia
ſunt iudicaēt In quibus ſumēdis
quidaꝫ ſe abſtinentiſſimos putāt
Etſi his ventrem ingurgitauerint
totam pudiciciaꝫ ſuſpicant Noui
ſuſurronē quedā qd genus hoim
pernicioſū eſt. quaſi beniuolū nun
ciaſſe vt p̄nimio feruore ꝯtutuꝫ
quibuſdaꝫ videret inſana vt cere
bruꝫ illius diceres ꝯfouendū Cui
illa reſpondit Theatrū facti ſumꝰ
mundo et angel' ⁊ hominibꝰ Nos
ſtulti ꝓpter xp̄m ꝫ ſtultum dei ſapi
entius eſt hominibꝰ Poſt virorum
monaſteriuꝫ. qd viris tradiderat
gubernādum plures virgines q̄s
ex diuerſis ꝓuincijs ꝯgregauerat
tam nobiles q̄ꝫ mediocres ⁊ īfimi
generis in tres turmas ⁊ in mona
ſteria diuiſit. Ita dūtaxat vt opē
⁊ cibo ſeparate pſalmis ⁊ oratio/
nibus iungerent. Iurgātes inter
ſe ſermone leniſſimo federabat La
ſciuientē adoleſcentulaꝝ carnem
crebris ⁊ duplicatis frangebat ie
iunijs Malens ei ſtomachum dole
re q̄ꝫ mentē dicēs Mundiciā corpo
ris atq̄ꝫ veſtium aie eſſe immūdici
am Et quod inter ſeculi homines
vel leue putatur vl' nihil hoc ī mo
naſterijs grauiſſimū dicebat eē de
lictuꝫ Cum alijs languētibꝰ large
preberet omnia. et eſum quoq̄ꝫ ex
hiberet carnium Sed quādo ipſa
egrotaſſet ſibi non indulgebat ⁊
in eo inequalis videbat ꝙ in alijs
clementiam. in ſe duriciā cōmuta/
bat Referaꝫ qd expertus ſū men
ſe iulio feruentiſſimis eſtibꝰ incidit
in ardorem febris Et poſt deſpēa
tiōem cum diuina miſeratōe reſpi
raſſet ⁊ medici ſuaderent ob refe/
ctiōem corporis vino eſſe opus te
nui ⁊ paruo. ne aquam bibēs in y
dropiſim verteret Et ego claꝫ be
atum epiſcopū epyphaniū roga/
rem vt eam moneret. imo ꝯpellēt
vinū bibere. vt erat prudens ⁊ ſol
lertis ingenij ſtatim ſenſit inſidias
⁊ ſubridens meum eſſe qd ille di/
ceret intimauit Quid plura! Cum
beatꝰ pontifex poſt multa horta
menta exiſſet foras querenti mihi
quid egiſſet reſpondit Tantū pro
feci vt ſeni homini pene ꝑſuaſerit
ne bibam vinum In luctu nimis e/
rat ⁊ ſuorum mortibus frangeba
tur maxime liberorū Nam et in vi
ri ⁊ filiorū dormitōe ſp periclitata
ē. Et cum os ſtomachum q̄ꝫ ſigna
ret ⁊ matris dolorem crucis nite
ret impreſſiōe linire ſupabat affe/
ctū Et credulam mentem parentl.
viſcera conſternabāt. animo q̄ꝫ vi
cens fragilitatem corporis vince
batur. Scripturas ſanctas tene
bat. Et cum amaret hyſtoriam
⁊ illam veritatis diceret fundamē
tum. magis ſequebatur intelligen
tiam ſpūalem ⁊ hoc culmen edifi
catiōem anime protegebat Loq̄r
⁊ aliud. qd forſitan emulis videa
tur incredulum Hebream linguā
quam ego ab adoleſcētia mlto la
bore ⁊ ſudore ex parte didici ⁊ in
fatigabili meditatiōe non deſero

ne ipſe ab ea deſerat. Diſcere volu
it ⁊ conſecuta eſt. ita vt pſ. hebrai
ce caneret. ⁊ ſermonē abſq; vlla lin
gue latine ꝓprietate pſonaret Qd
quidē vſq; hodie in ſancta filia ei⁹
Euſtochio cernim⁹ Huc vſq; ꝓſpe
ris nauigauim⁹ ventis ⁊ criſpātia
maris equora lambens carina ſul
cauit. nūc in ſcopulis occurrit ora
tio Quis enim poſſet ſiccis oculis
paulam narrare morientem? Inci
dit in grauiſſimā valitudinez. imo
qd optabat inuenit vt nos deſere
ret ⁊ domino plenius iungeretur.
Quid diu differo. et dolorē meum
in alijs immorando facio longio
rem? Sentiebat prudentiſſima fe
minarū adeſſe mortem Et frigeſcē
te iam parte corporis atq; mēbro
rum ſolum anime teporem in ſan
cto ⁊ ſacro pectore palpitarē Et ni
hilomin⁹ quaſi ad ſuos pergeret. a
lienos q; deſpicēt illos verſiculos
ſuſurrabat Domine dilexi decorē
dom⁹ tue. et locū habitatiōis glo
rie tue Et q̄m dilecta tabernacula
tua domine Elegi abiect⁹ eſſe i do
mo dei mei magis. Cunq; a me in
terrogarēt Cur taceret. cur nollet
reſpondere clamanti an doleret a
liquid Greco ſermone reſpondit.
nihil ſe habere moleſtie. ſed omnia
quieta ⁊ tranquilla reſpicere Poſt
hoc obmutuit. et clauſis oculis q̄ſi
humana deſpiceret vſq; ad expirati
onem anime eoſdez repetebat ver
ſiculos vt vix audirem quid dicēt
Quem monachorum latentium in
heremo cellula ſua tenuit? Quam
virginuz cubiculorū ſecreta tenue
runt? Sacrilegium putabat q̄ non
tali femine vltimū reddidiſſet offi
cium donec ſubter eccleſiam. et iux
ſpecum domini conderetur. Vene
rabilis filia eius virgo Euſtochiū
quaſi ablactata ſuper matrem ſuā
abſtrahi a parente non poterat ○
oſculari oculos herere vultui totū
corpus amplexari ⁊ ſe cum matre
velle ſepeliri Teſtis ē ieſus nec vnū
quidem nummum ab ea filie dere
lictum ſed magis tribuens egenis
ita et quod difficilius eſt fratrum
⁊ ſororum immenſam multitudinē
quam ⁊ ſuſtentare arduum ⁊ ſubij
cere impium eſt Vale paula ⁊ cul
toris tui vltimam ſenectutem ora
tionib⁹ iuua.

De nomine.

Julianus dicitur a iubil⁹ ⁊ ana qd
eſt ſurſū inde Julian⁹ quaſi iubilia
nus. quia cum iubilo ſupna petijt
vel a iulius quod eſt incipiens ⁊ a
nus Nam in dei ſeruitio fuit ſenex
longanimitate ſed incipiens ſui re
putatione

De ſancto Juliano

Julianus Cenomannenſis eps fu
it Hic ſimon leproſus ille fuiſſe di
citur quem dominus a lepra ſana
uit Et qui dominum ad conuiuiuz
inuitauit Qui poſt aſcenſionez do
mini ab apoſtolis cenomannenſis
epiſcopus ordinatus eſt Hic mul
tis virtutibus clarus Tres etiam
mortuos ſuſcitauit et poſtmoduz

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf